

קונטרס

הְכִי טוֹב

יְגַלֶּה לְאָדָם, אֵיךְ שְׁפָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא הֶכִי טוֹב, וְכָל
הַסְּפוּבִים שְׁמַסְפִּיבִים עִמּוֹ מְלַמְעֵלָה, הַפֵּל הֶכִי טוֹב, וְכַשִּׁידַע
יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אִז דִּיקָא יְחִיה חַיִּים עֲרָבִים, נְעִימִים וּמְתָקִים.

*

בְּנוֹי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוֹז וְהַצֶּפוֹן,
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ,
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה
רַבֵּי נֶתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹבב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: הָאָדָם צָרִיךְ
לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא עֹצֵם הַטּוֹב וְאֹצֵלוֹ
יְתַבְּרֵךְ הַכִּי טוֹב, הֵינּוּ שְׂצָרִיכִים לְבָרַח
רַק אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ, וְלִידַע שְׁפֹל מַה שְׁעוֹבֵר
עָלָיו הַפֶּל לְטוֹבָתוֹ, וְאֵין עוֹד טוֹב יוֹתֵר
מִזֶּה שְׂאָדָם יוֹדַע שֶׁהַפֶּל לְטוֹבָתוֹ.

(אמרי מוהרא"ש, חלק ב', סימן תקלז)

קוֹנְטֵרַס

הֵכִי טוֹב

א.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לֹמֵר עַל כָּל דְּבַר "הֵכִי טוֹב", וְאִפְלוּ שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, יְסוּרִים, צָרוֹת וּמְרִירוֹת, עִם כָּל זֹאת הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לֹמֵר: "הֵכִי טוֹב", וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ בְּאֻמַּת לְהִיּוֹת לְךָ הֵכִי טוֹב, כִּי רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח עָצוּם, וְכִשְׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמֵר: "הֵכִי טוֹב", אִז נַעֲשֶׂה לוֹ הֵכִי טוֹב, כִּי יֵשׁ כַּח בְּדְבוּר לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹךְ, כִּי כָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם וְכִשְׁלוֹנוֹ תְּלוּיִים רַק בְּדְבוּרֵי פִּיו — אִם אוֹמֵר תְּמִיד שְׂרַע וְמַר לוֹ, וּמִתְאַנַּח וְגוֹנֵחַ, אִז בְּאֻמַּת רַע וְמַר לוֹ, וְכָכָל שְׂגוֹנֵחַ וּמִתְאַנַּח שְׂרַע וְמַר לוֹ, בְּאֻמַּת נַעֲשֶׂה לוֹ רַע וְמַר, לֹא כֵן כִּשְׁאָדָם תְּמִיד אוֹמֵר עַל כָּל דְּבַר: "הֵכִי טוֹב", וְהוּא שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ, וּמְגַלָּה שֶׁהֵכִי טוֹב, אִז

בְּאִמַּת נַעֲשֶׂה לוֹ הֵכִי טוֹב, וְהֵיכֵן שָׂרַק הוֹלֵךְ, וְאֵת מִי
 שֶׁהוּא רַק פּוֹגֵשׁ, וְאוֹמֵר "הֵכִי טוֹב", בְּאִמַּת נַעֲשֶׂה לוֹ
 הֵכִי טוֹב, וְהֵיכֵן שָׂרַק יִפְנֶה בְּאִמַּת יִרְאֶה רַק הֵכִי טוֹב;
 עַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לוֹמֵר עַל כָּל
 דָּבָר: "הֵכִי טוֹב", וְאֵז יִהְיֶה לָּךְ הֵכִי טוֹב, כִּי הַדְּבֹר
 יֵשׁ לוֹ כַּח עֲצוּמִים לְהַשְׁפִּיעַ הֵן עַל זְלָתוֹ וְהֵן עַל עֲצָמוֹ;
 עַל-כֵּן תֹּאמַר תָּמִיד: "הֵכִי טוֹב", וְאֵז יִהְיֶה לָּךְ תָּמִיד
 הֵכִי טוֹב.

ב.

צָרִיף שִׁתְּדַע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׁכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ מְזוּלָתָךְ, הַכֹּל טוֹב, כְּדֵי לְמַרְק אֶת עֲוֹנוֹתֶיךָ,
 כִּי הַרְבֵּה פְעָמִים עוֹבְרִים עַל הָאָדָם מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים,
 חַרוּפִים וְגִדּוּפִים, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים מְזוּלָתוֹ, וְהוּא
 מְאֹד מְצֻטָּעַר, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ עַל מַה וְלָמָּה מַגִּיעַ לוֹ דָּבָר
 זֶה, וְזֶה שׁוֹכְרוֹ, אֵךְ אִם תִּישָׁב עֲצָמָךְ מַה חֲטָאתָ לְפָנָיו
 יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ לְכַלֶּכֶת אֶת נִשְׁמָתְךָ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְהִיָּה
 רְאוּי לָבוֹא עָלֶיךָ מַה שֶּׁהִיָּה רְאוּי לָבוֹא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא הַחֲלִיף לָּךְ אֶת זֶה בְּבִזְיוֹנוֹת וּבְשְׁפִיכוֹת דָּמִים
 מִבְּנֵי-אָדָם, אֵז אִם הִיִּיתָ יוֹדֵעַ דָּבָר זֶה, הִיִּיתָ אוֹמֵר עַל
 כָּל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת וְעַל כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים
 עָלֶיךָ מְזוּלָתָךְ: "הֵכִי טוֹב", כִּי בְּזֶה שִׁתְּאֵמַר "הֵכִי טוֹב"

על הבזיונות ועל שפיכות הדמים שאתה סובל מזלתך, אז באמת יהיה לך הכי טוב, והקדוש ברוך הוא, יכפר לך על כל עוונותיך, ולא תצטרך להתענות על כל חטא וחסא בנפרד, וכן תנקה מדינה של גיהנם, כי בזה שהאדם סובל חרופים וגדופים, בזיונות ושפיכות דמים מזלתו, ושש ושמח, ואומר: "הכי טוב", באותו רגע נמחלים לו כל עוונותיו; על-כן ראה, אהובי, בני היקר, לא להיות בטלן, ואם אתה שומע חרופים וגדופים מזלתך תאמר: "הכי טוב", ואל תגיב על זה שום דבר, רק תדע ותאמין כי בו ברגע שאתה שומע בזיונות ושפיכות דמים, מוחלים לך על כל עוונותיך, ותאמר: "הכי טוב", ואז באמת יהיה לך הכי טוב; רק ראה להחזיק מעמד, ואל תתפעל מכל אלו המחרפים ומבזים ומצערים את נפשך, ותאמר: "הכי טוב", ואז יהיה לך הכי טוב.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר! כשאדם מצער אותך, ראה לא להגיב לו, אלא אדרבה, ראה לחזקו ולאמצו, כי כל אלו שמצערים אותך ומתלוצצים ממך, תדע שהם ממרמרים, כי אחרת לא היו מצערים אותך, כי מי שהוא איש שמח, אז אף פעם לא יצער את השני,

אֵלָא רַק אָדָם מְמַרְמֵר אוֹ שְׁבוּר, הוּא תְּמִיד מְצַעֵר אֶת
 אַחֵרִים, וְדוֹקְרָם בְּחֶרֶב פִּיּוֹ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁתִּפְגַּשׁ אָדָם כְּזֶה
 שְׂמַצְעֵר אוֹתָךְ, רְאֵה לֹא לְהִגִּיב לוֹ אֵלָא תְּחִזְקוּ, וְתֹאמַר
 לוֹ: "אָחִי הַיְקָר, מָה אַתָּךְ, הֲלֹא 'הֵכִי טוֹב'"; וּבְזֶה
 — אוֹ שֵׁיִשְׁלִים עִמָּךְ, אוֹ שְׂיִבְרַח מִמָּךְ, כִּי כְּשֶׁתִּגִּיד לוֹ
 "הֵכִי טוֹב", הוּא יִכְנַס בְּשִׂמְחָה וַיִּתְחַזֵּק, כִּי כָּכָה הוּא
 חוֹשֵׁב שְׂזֶה סוּף הָעוֹלָם מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאַתָּה
 בָּא עִם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְאוֹמֵר לוֹ: "אָחִי מָה אַתָּךְ, הֲלֹא
 'הֵכִי טוֹב'"; אִזּוֹ יִקְבַּל אֶת דְּבָרֶיךָ, אוֹ אִם הוּא עֶקְשָׁן
 גְּדוֹל שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֶיךָ, וְאַתָּה אוֹמֵר לוֹ
 "הֵכִי טוֹב", אִזּוֹ יִבְרַח מִמָּךְ, כִּי יִרְאֶה שְׂאֵתָה עוֹד צוֹחֵק
 מִמֶּנּוּ, וְאִין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת אֶצְלָךְ; עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיְקָר, הַרְגֵל עֲצִמָּךְ לֹאמֵר לְכָל אֶחָד "הֵכִי טוֹב", וּבְזֶה
 תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

ד.

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, כִּי אִם תְּהִיָּה רָגִיל
 לֹאמֵר עַל כָּל דָּבָר "הֵכִי טוֹב", בְּאַמַּת יְהִיָּה לָךְ תְּמִיד
 הֵכִי טוֹב, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל מְאֹד, וְאִיף שֶׁהָאָדָם
 מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר, כִּךְ נִמְשָׁף עָלָיו, כִּי הַדְּבוּר הוּא
 הַצְּנוּר הַמְּשִׁפֵּיעַ אֶת הַשִּׁפְעַ לְאָדָם — אִם לְטוֹב וְאִם
 לְהַפּוֹךְ, אִם תְּמִיד הוּא מִתְאַנֵּחַ וְגוֹנֵחַ, וַיֵּשׁ לוֹ טַעֲנוֹת,

שָׁמַר וּמְרוֹר לוֹ, אֲזוּ בְּאֵמֶת מְרַגֵּישׁ מְרִירוֹת בְּחַיָּיו, וְאִם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמֵר בְּכָל פְּעַם "הֵכִי טוֹב", אֲזוּ בְּאֵמֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו הוּא הֵכִי טוֹב, וּמְרַגֵּישׁ אֶת הַטוֹב הַנִּרְאֶה וְהַנִּגְלָה בְּעֵינָי שְׂכָלוֹ וּבְעֵינָי הַבָּשׂוֹר; עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, וְתָמִיד תֹּאמַר "הֵכִי טוֹב", וְאֲזוּ תִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֵּל הֵכִי טוֹב, וְכֵן תִּדְבֹּר עִם כָּל־אֶחָד, וְתֹאמַר לָהֶם "הֵכִי טוֹב", וְאֲזוּ תִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֵּל הֵכִי טוֹב; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂרַגֵּיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם "הֵכִי טוֹב", וְאֲזוּ בְּאֵמֶת יִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה לוֹ הֵכִי טוֹב.

ה.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר בְּזָה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׂבָּרִים וְגָלִים וְכָל אֶחָד מִמְרָמֵר וּמִסְתוֹבֵב בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וְאֵף שְׂזָה לֹא נִרְאֶה בְּחוּץ, עִם כָּל זֹאת בְּעֵמֶק לְבוֹ הוּא מְלֹא מְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת וְאֵין לוֹ בְּמָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וּכְשֶׁבֵּא אֵיזָה אָדָם עִם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, וּמְחַזֵּק אוֹתוֹ, וּמְשַׁמַּח אוֹתוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ: "מָה לָּךְ לְדָאג, אֶהוּבִי, אַחִי, כִּי הַכֵּל 'הֵכִי טוֹב'"; בְּזָה אֶתָּה מְמַשׁ מְחִיָּה וּמְחַזֵּק אוֹתוֹ; וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי רַבְּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, אָמַר: לְהַחֲיוֹת בְּרִישׁוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵינּוּ דְבָר פְּשׁוּט, כִּי הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְתַפָּאֵר עִם אָדָם

המחזק ומאמץ ומשמח את בני-ישראל; על-כן הרגל את עצמך לומר לכל בר ישראל "הכי טוב", ותחזק אותו ותאמץ אותו, ותשמח אותו בכל מיני אפנים שבעולם, ותחדיר בו שהכי טוב, ואין מה לדאג, ומכל שכן אין מה להיות במרירות, כי הלא הכל הכי טוב, ואדם ערם יצא מבטן אמו וערם יכנס אל בטן האדמה, ועל-כן למה לדאג, כי הכל הכי טוב, ובזה שתחדיר לכל אחד מעם ישראל שהכל הכי טוב, בזה תחיה ותשמח אותו, ושכרך גדול בשמים; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להיות חזק בזה — לשמח ולחזק את עם ישראל, ואת כל מי שתפגש תאמר לו בשמחה ובחיוך: "אחי 'הכי טוב' והכל טוב", ואז באמת תמשיך על כלם שיהיה רק הכי טוב, ויושעו.

.1

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר אין לך עוד נעם וערבות, חיות וזיו כמו מי שמרגיל עצמו לומר על כל דבר "הכי טוב", שאז מרגיש טעם עולם הבא בעולם הזה, והוא הכי מאשר בחייו, כי באמת מהו עולם הבא? השגת אלקותו יתברך, וככל שהאדם משיג יותר אלקותו יתברך, הוא יותר מתענג בערבות נעם וזיו העולם הבא, כל אחד כפי יגיעתו וטרחתו בזה

העולם — שמתגזע וטורח למען הקדוש-ברוך-הוא בתורה ובמצוות, כמו-כן זוכה להשיג השגת האין סוף ברוך הוא, השגת העולם הבא, ועכשו פשאדם מרגיל את עצמו עוד בזה העולם בחיים חיותו בעודו בגופו החומרי והגשמי, ואומר על כל דבר "הכי טוב", אזי ממשיך הארת העולם הבא אל העולם הזה, ומרגיש עוד בחיים חיותו את ערכות נעימות ידידות זיו חיות העולם הבא; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להיות רגיל לומר תמיד "הכי טוב", ואז תראה איך שבאמת יהיה לך הכי טוב, ועולמך תירש בחייה — שעוד בחיים חיותך תרגיש ערכות העולם הבא; ועל-כן למה לך לצאת לריב עם זולתך ולחיות חיים מרים, ולטעם טעם גיהנם בזה העולם, על-ידי הגניחות והאנחות שמתאנח על כל החסרונות שלך, מדוע לא תאמר "הכי טוב", ואז יהיה לך באמת הכי טוב; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל בזה העולם העובר, רק בכל יום ויום אומר על כל דבר ודבר שעובר עליו "הכי טוב", ואז באמת זוכה ורואה שיהפך רק הכי טוב, וטועם טעם עולם הבא בעולם הזה; אשרי לו!

ז.

צָרִיךְ שְׁתִּישֵׁב עֲצֻמָּה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! לָמָּה
 לָךְ לְהַפְגִּס בְּמַרְיבוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, עִם יְלָדֶיךָ, עִם
 שְׂכֵנֶיךָ, חֲבֵרֶיךָ, יְדִידֶיךָ וְקְרוֹבֶיךָ, אֲשֶׁר אִזּוּ יִהְיֶה לָּךְ
 מִרְמָאוֹ, לָמָּה לֹא תִרְגֵּיל עֲצֻמָּה לֹאמֹר לְכֻלָּם – הֵן
 לֹאֲשֶׁתְּךָ וְהֵן לְיְלָדֶיךָ, הֵן לְשְׂכֵנֶיךָ וְהֵן לְחֲבֵרֶיךָ וְלְקְרוֹבֵי
 מִשְׁפַּחְתְּךָ "הַכִּי טוֹב", וְכֹל מֵה שֶׁרַק יֵאָרַע בֵּינָךְ לְבִינֵיהֶם
 תֹּאמַר לָהֶם "הַכִּי טוֹב", וּבְזֶה יִתְבַטְּלוּ כָּל הַיּוֹפְיוֹת
 וְהַסְכָּסוּכִים, הַמְּחַלּוֹקוֹת וְהַמְּרִיבוֹת, וּבְאַמֶּת יִהְיֶה רַק
 הַכִּי טוֹב, וְזָכֹר כִּי בְּמַלִּים אֵלֶּה – "הַכִּי טוֹב", תְּבַטֵּל
 אֶת כָּל הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנָאָה, הַמְּחַלּוֹקוֹת וְהַמְּרִיבוֹת, כִּי
 בְּזֶה שֶׁתֹּאמַר "הַכִּי טוֹב", בְּאַמֶּת יִהְיֶה הַכִּי טוֹב, וְכֻלָּם
 יִתְבַטְּלוּ מִמֶּךָ, וְיִהְיֶה לָּךְ רַק הַכִּי טוֹב; וְעַל-כֵּן הִרְגֵּל
 אֶת עֲצֻמָּה לֹאמֹר לְכֻלָּם "הַכִּי טוֹב", וּבְזֶה תְּבַטֵּל מִמֶּךָ
 כָּל מִינֵי מְרִירוֹת, וְתַחֲיֶה בְּשָׁלוֹם עִם כָּלֵם, כִּי כָּל אֶחָד
 אוֹהֵב לְשֹׁמֵעַ שֶׁהַכֹּל "הַכִּי טוֹב".

ח.

צָרִיךְ שְׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! אִם תִּהְיֶה רָגִיל
 לֹאמֹר עַל כָּל דָּבָר וְעַל כָּל מֵה שֶׁקוֹרָה עִמָּךְ "הַכִּי טוֹב",
 זֶה בְּעֲצֻמוֹ יִצְחִיק אוֹתְךָ, וְיִכְנִיס בְּךָ שְׂמִיחָה עֲצוּמָה,
 וְתִצְחַק מְכֹל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְכֵן תִּצְחִיק וְתִשְׂמַח עַל-יְדֵי-זֶה

את אחרים, ואין לה עוד מעלה יותר גדולה ב"י האדם כמו לחזק ולהחיות ולהצחיק את עצמו ואת אחרים, כי בזה העולם עוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים, וטבעו של האדם, שנמשך אל העצבות והמרירות מרב הצרות והיסורים שעוברים עליו, ומרגיש את עצמו ממרמר ומקפח, עד שנכנסות ברב בני-אדם מחשבות של דכאון ועצבון, ויש שחושבים מחשבות של התאבדות, השם ישמר, אבל בזה שתרגיל את עצמך לומר "הכי טוב", זה ישמח אותך, ויצחיק אותך, וכן תשמח את אחרים ותצחיק אותם, כי תבות "הכי טוב", יש בהן סגלה נוראה ונפלאה מאד לשמח ולהצחיק את בני-אדם, ולשמח ולהצחיק את עצמו; על-כן הרגיל את עצמך לומר בכל פעם "הכי טוב", ועל-ידי-זה באמת תזכה שיהיה לה הכי טוב, ואין לה עוד דבר גדול מזה שהאדם מחיה ומחזק, משמח ומצחיק את עצמו וכן מחיה ומחזק, משמח ומצחיק את אחרים, כי על-ידי השמחה — לשמח את עצמו ולשמח את אחרים, זה מרחיב את דעתו ואת דעת אחרים, ובאים לידי הפכה שהכל הכל ורעות רוח, וכל התאוות והמדות הרעות של הכלי העולם הזה, הכל הכל, והנה אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מזה העולם, כי ההכרח למות, ואי אפשר להפטר מזה יהיה מי

שְׁיִהְיֶה, וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, הַהֲכָרַח לְצֵאת מְזֵה הָעוֹלָם
 וְלִהְפָּשִׁיט אֶת הַגּוּף, וְהַנְּשָׂמָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְעוֹלָמוֹת
 הָעֲלִיוֹנִים; וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְלַכֵּת מְמַרְמֵר וּמְדַבָּא
 בְּדַבְּאוֹן, הֲלֹא בִּידִיעוֹת אֱלוֹ הַהֲכָרַח שְׁתַּעֲיֵד בְּעֲצָמְךָ
 שֶׁהַכֹּל "הֲכִי טוֹב", וְאִזּוּ בְּאַמֶּת תִּתְּעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם
 בְּשָׁלוֹם עִם כָּלֶם וּבְשִׂמְחָה, וְתִרְגִּישׁ אִיךָ שֶׁהַכֹּל הֲכִי
 טוֹב.

ט.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמוֹ לֹאמַר עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין
 בְּגִשְׁמִי "הֲכִי טוֹב", יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁיִמְחָלוּ לוֹ עַל כָּל
 עוֹנוֹתָיו, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם רָגִיל לֹאמַר עַל כָּל דָּבָר
 שְׁעוֹבֵר עָלָיו "הֲכִי טוֹב", אֲזִי מְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַנִּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים
 קמ"ה, ט): "טוֹב ה' לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו";
 וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׁאַתָּה אוֹמֵר עַל כָּל דָּבָר — הֲכִי טוֹב,
 אַתָּה מְמַלִּיךְ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר
 וְעַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּבְזֶה תִּזְכֶּה, שְׁיִמְחָלוּ לְךָ
 עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ; עַל-כֵּן הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמַר עַל כָּל
 דָּבָר "הֲכִי טוֹב", וְאִזּוּ בְּאַמֶּת תִּזְכֶּה שְׁיִהְיֶה לְךָ הֲכִי טוֹב,
 וְיִמְחָלוּ לְךָ עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁרָגִיל לֹאמַר

על כל מה שעובר עליו "הכי טוב", ואז טוב לו בזה
 ובכא לנצח נצחים.

י.

צריך שתחזק את עצמך, אהובי, בני היקר! בעת
 הזאת שמתרבות הכפירות והאפיקורסות בעולם, וכן
 הנאוף והשחיתות, הערם והשקוץ מתפשטים מאד,
 אשר כל זה גורם לאדם עצבות ודכאון, ומחשיך את
 דעתו ומטמטם את לבו, כי אין לך עוד דבר המחשיך
 את דעת האדם ומטמטם את לבו כמו הכפירות
 והאפיקורסות, הנאוף, השקוץ והערם, שדברים אלו
 ממררים את חיי האדם, ועוקרים אותו משרשו, עד
 שרע ומר לו מאד מאד, ואי אפשר להנצל מכל זה
 רק על-ידי שירגיל את עצמו לחפש אחר הקדוש
 ברוך הוא, להתבונן בכל פרט מפרטי הבריאה, לידע
 שהוא יתברך מוחיה, מהנה ומקים את כל הבריאה
 כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך, ואי אפשר שתהיה מציאות לעולם
 בלי הקדוש-ברוך-הוא, וכל אלו ההסתרות, הם בשביל
 הבחירה והנסיון, שמנסים את האדם לראות — היעמד
 חזק באמונה?! ואף שהכפירות והאפיקורסות, הנאוף,
 הערם והשקוץ מאד מתגברים ומתפשטים, עם כל זאת

על-ידי שתחקר אחריו יתברך, ותמיד תסתכל ותתבונן, שההכרח שיש מנהיג לעולם, כי אי אפשר מלבדו. ואז על-ידי החפוש שתחפש אחריו, זה יכניס בך ישוב הדעת אמתי, שתזכה לידע, שהכל הכי טוב, ואפלו בתוך ההסתרה גם שם נמצא אלופו של עולם, ואפלו שההסתרה היא בתוך ההסתרה שנעלם לגמרי ההסתרה מרבוי כפירות ואפיקורסות, נאוף, שקוץ ותעוב, עם כל זאת כשתחפש אחריו יתברך, ותשאל תמיד איה מקום כבודו, אז יתגלה עליך אור חדש, ותראה איה שהכל הכי טוב, וכל אלו הנסיונות שמנסים את האדם בכפירות ואפיקורסות, ובנאוף, שקוץ, ערם ותעוב, הכל בשביל להעלות את האדם אל רום גבהי מרומים, כי ככל שהאדם מחזק את עצמו ביותר, ומחזיק מעמד, ואינו הולך אחר המון-עם, רק מכניס בעצמו אמונה פשוטה, דיקא על-ידי-זה נתגלה עליו אורו יתברך, כי אם תחפשנו, יתגלה אליך, ואז תראה איה שהכל הכי טוב, וכל הנסיונות הקשים והמרים שעוברים על כל אחד ואחד הם רק בשביל הבחירה והנסיון — לראות איה שהאדם יחזיק מעמד בזה העולם, ואז יאמר על כל דבר "הכי טוב"; על-כן ראה, אהובי, בני היקר, לחזק את עצמך, ואפלו שנפלת כבר במקום שנפלת, ונתלכלכת איה שנתלכלכת, עם כל זאת עליך לדעת,

כי גדולה תשובה שקדמה לעולם, והוא יתברך מחכה
 שתשוב אליו בתשובה אמיתית, ואם באמת תשוב אליו,
 אז תראה איך שכל מה שעבר עליך עד עכשו היה הכי
 טוב, כדי להגדיל שכרך, ותדע, כי יש ענין שיתהפך
 הכל לטובה, ואם תשוב בתשובה, כל העוונות יתהפכו
 לך לזכיות, ותשיר לעצמך: "אודה הוי"ה כי אנפת
 בי תשוב ותנחמני" (ישעיה יב, א); ותודה בפיך, שהכל
 היה הכי טוב, וכמו שהיה אתך עד עכשו הכי טוב,
 כמו-כן ויותר מכן אם תשוב בתשובה אמיתית אליו
 יתברך, אז באמת יהיה לך תמיד הכי טוב, ותרגיש הכי
 מאשר בחיך, ותוכל לשיר תמיד הכי טוב, אשר אין
 לך עוד אשר בחיי האדם כמו מי שבא אל ההפך הזה,
 שהכל הכי טוב; אשרי מי שמכניס את עצמו באמונה
 פשוטה בו יתברך, ושב בתשובה אמיתית אליו יתברך,
 ומוסר את נפשו לפני הקדוש-ברוך-הוא בכל יום,
 שעל-ידי-זה יאיר עליו אורו הגנוז, אורו של משיח,
 ותמיד יהיה רגיל לומר "הכי טוב"; אשרי לו בזה,
 ואשרי לו בכא!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!